

c. ř. s.). Strany nemusí býti vůbec přítomny prohlášení rozsudku (§ 414 odst. 1 c. ř. s.). »Prohlášení rozsudku nemá specifických účinků a není nic, čeho by stranám neposkytovalo také písemné vyhotovení« (srov. motivy str. 291—292). Vyhradí-li si soud rozhodnutí, nemá vůbec prohlášení rozsudku místa (§ 415 c. ř. s.). Jak již řečeno, rozsudek stane se vůči stranám účinným teprve obligatorním písemným doručením. Zákon nutí k písemnému vyhotovení rozsudku nejen z důvodu sebe-kontroly soudu a klidného uvážení věci, nýbrž také, aby strana jasně viděla, jak soud rozhodl a proč tak rozhodl. Ze všeho toho jde, že vejde-li písemně vyhotovený rozsudek v moc práva, nelze jej opravou změnit nebo zrušit a vydati jiné rozhodnutí (srov. k tomu také důvody rozhodnutí čís. 9872 Sb. n. s.). V tom smyslu také Hora »Ueber das Berichtigungsrecht im Zivilprozess« Zentralblatt 1911, zejména str. 803, 806 a 820, kde rovněž zastává názor, že co nemůže býti opraveno kdykoli, aniž by to mělo právní újmu strany, nemůže býti opraveno podle § 419 c. ř. s. vůbec.

Čís. 15017.

K výkladu úmluvy, již převzal knihovní věřitel závazek, že nepostoupí jiným věřitelům přednost před svou knihovní pohledávkou. Pokud odpovídá za škodu vzniklou smluvníku porušením svého závazku.

(Rozh. ze dne 6. března 1936, Rv I 808/34.)

Žalobkyně domáhá se na žalovaném náhrady škody, již mu způsobil tím, že jednáje proti úmluvě ze dne 26. dubna 1930, postoupil pohledávce Jana D. v částce 30.000 Kč s příslušenstvím přednost před svojí knihovní pohledávkou, čímž se zhoršilo pořadí částek postoupených žalobkyni a firmě Jan B. tak, že při rozvrhu nejvyššího podání za zastavenou nemovitost nedošly úhrady ve výši 11.238 Kč 45 h, ačkoliv jim prý i tato částka byla by bývala přikázána, kdyby byl žalovaný smlouvu řádně splnil. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Žalobkyni, jež uplatňuje nárok na náhradu škody pro nenáležité splnění smlouvy, náleželo, aby dokázala, že byla uzavřena smlouva určitého obsahu, že nebyla splněna buď vůbec nebo řádně a že jí tím vznikla škoda určité výše; nemusila dokázati zavinění žalovaného, neboť v případě nároku na náhradu škody z nesplnění nebo nedokonalého splnění smluvní povinnosti mění se pouze závazek, který tu již jest, v povinnost k náhradě škody, a má naopak žalovaný dokázati, že nemá viny na nesplnění nebo na nepořádném splnění smlouvy (§ 1298 obč. zák. — rozh. čís. 11499 Sb. n. s.). Napadený rozsudek vylučuje protiprávní nebo protismluvní čin žalovaného z důvodu, že žalovaný prý nikterak nepř-

vzal závazek nepostoupiti přednost též pohledávkám jiných knihovních věřitelů před svojí knihovní pohledávkou nebo jím z ní ničeho nepostoupiti. K tomu závěru však dospěl napadený rozsudek nesprávným výkladem informace ze dne 26. dubna 1930. Podle ní svolil žalovaný k tomu, aby pohledávce fy Jan B . . . t proti Janu B . . . ovi v částce 2.882 Kč 49 h s přísl., jež tenkrát na nemovitosti ještě nebyla knihovně zajištěna, a pohledávce žalobkynině v částce 9.075 Kč s přísl., jež tehdy již co do částky 7.656 Kč s přísl. byla na polovici reality, náležející dlužníku, zajištěna, byla postoupena přednost před jeho pohledávkou v částce 50.000 Kč, váznoucí na celé nemovitosti, po případě aby příslušné částky z jeho pohledávky uvedeným věřitelům byly postoupeny a tato transakce knihovně na celé nemovitosti provedena. Rozsah smluvní povinnosti žalovaným tenkrát převzaté nutno posouditi podle stavu věci, jaký byl při uzavírání oné dohody. Pohledávka žalovaného v částce 50.000 Kč s přísl. byla totiž tenkrát zajištěna zástavním právem s pořadím ze dne 4. listopadu 1929 a následovala tehdy na polovici nemovitosti patřící Janu B-ovi po pohledávce firmy J. W. a spol. v částce 26.000 Kč, již žalovaný již dne 8. dubna 1930 postoupil přednost před příslušnou polovicí své pohledávky, kdežto na polovici Marie B-ové následovala po pohledávce Josefa B., váznoucí na celé nemovitosti. Účelem úmluvy ze dne 26. dubna 1930 bylo tudíž, aby pohledávky firmy Jan B . . . t v částce 2.882 Kč 49 h a žalobkyně v částce 9.075 Kč s přísl. na celé nemovitosti byly zajištěny tak, že měly nabýti pořadí po bezprostředně předcházejících tehdy již zajištěných pohledávkách a před zbývající pohledávkou žalovaného, čeho mělo býti docíleno postoupením přednosti, pokud se týče postoupením příslušných částek z pohledávky žalovaného. Jiný výklad onoho ujednání by odporoval vykládacím pravidlům § 914 obč. zák. a byl proto žalovaný, aby smlouvu náležitě splnil, povinen provést ujednaný postup tak, by smluvníci nabyli pořadí jím takto — třeba ne výslovně — připověděného. Postoupil-li žalovaný, než došlo ku vtělení smluveného postupu, dne 30. září 1930 pohledávce Jana D. v částce 30.000 Kč s přísl. přednost před svojí celou pohledávkou, změnil tím svémocně podstatné předpoklady úmluvy ze dne 26. dubna 1930 a porušil povinnosti z oné smlouvy plynoucí, totiž aby ji za nezměněných podmínek provedl. Žalovaný jest proto žalobkyni, již nárok firmy Jan B . . . t byl postoupen, práv ze škody tím vzniklé. Na to nemá vlivu, že první listina zástupcem žalující strany sepsaná nebyla způsobila pro knihovní provedení úmluvy stran ze dne 26. dubna 1930. Další důvody týkají se výpočtu výše škody.

Čís. 15018.

Jest použití § 26, první odstavec, druhá věta, konk. ř., sjednal-li sice úpadce (pronájemce) nájemní smlouvu na určitou dobu, avšak nájemce si vyhradil dáti čtvrtletní výpověď kdykoliv za trvání nájemního poměru, zaplativ předem nájemné za smluvenou dobu nájmu.

(Rozh. ze dne 6. března 1936, Rv I 1410/34.)